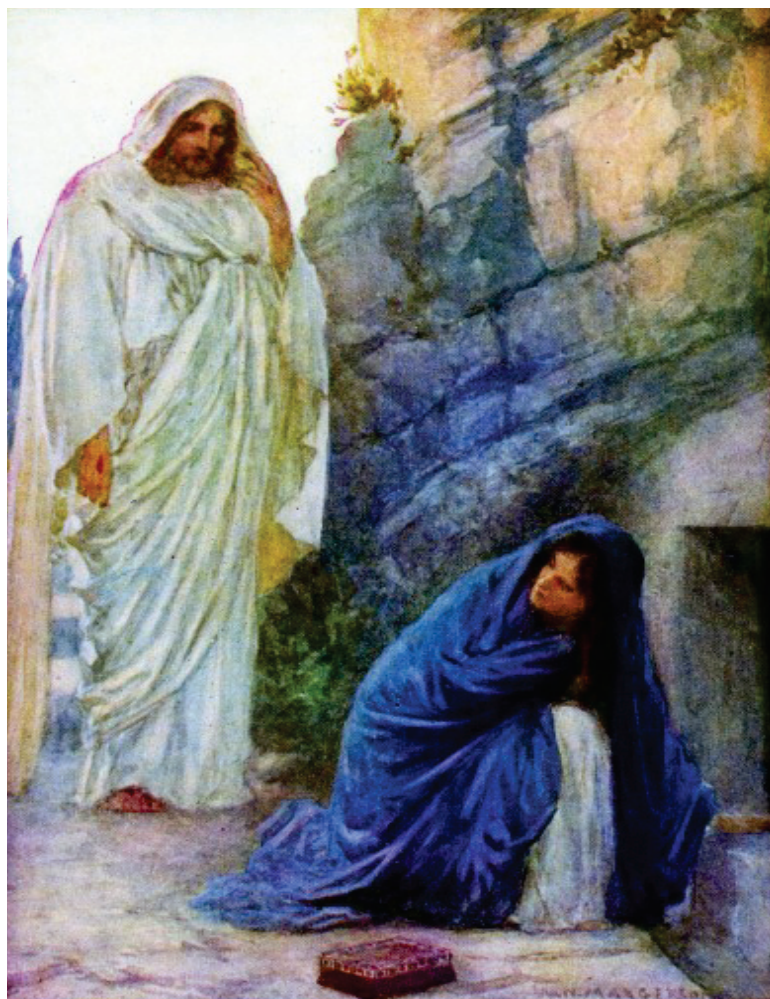

Cesta

4

2012

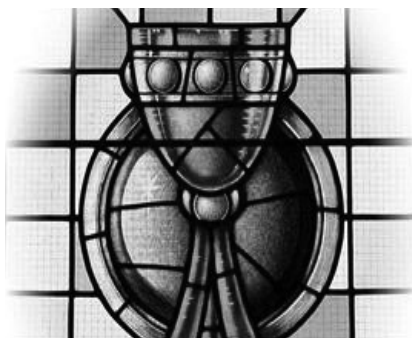
KŘESŤANSKÝ ČASOPIS PRO DĚTI

cena 12 Kč

Modlitba	3
Jan Twardowski o nemocech	4
Hádanka	4
Ten nejakčnější příběh	5
Zkouška paměti	6
Víte to?	6
Proč se říká, že... ..	7
Ta naše květena - česká? 14	8
Rok pod nebem	10
Anonym	11
Vtipné konce	11
Soutěž o tři knihy	12
O nové tramvaji	13
Písnička - Ó chlapci milí, dcerušky	15
Vaše obrázky	16

Vydavatel: Ústřední rada Církve československé husitské
 Adresa redakce: Wuchterlova 5, 166 26 Praha 6, tel.: 220 398 107
 Šéfredaktorka: Mgr. Jana Krajčířiková, e-mail: jana.krajcirikova@ccsh.cz
 Tisk: Úřad Ústřední rady CČSH, Praha.
 Distribuce: A.L.L. production s. r. o., F. V. Veselého 2635/15,
 Praha 9 - Horní Počernice, tel.: 234 092 811
 Objednávky a reklamace vyřizujte, prosím, prostřednictvím redakce.
 Ilustrace: Archiv časopisu Cesta
 Registrováno pod číslem MK ČR E 8426 dne 2. 2. 2000

Děkuji, Pane Bože,
moc za to, že když jen začnu myslet na tebe,
otevřeš dveře a z nich na mě září tolik světla,
že ve mně a kolem mne není už žádná tma, ani šero, ani špína.
A že je mi tak teplo, že zmizí všechen strach
a já vím, že jsi se mnou.
Děkuji. Amen.

Za to děkuji, Bože,
že máš pro mne vždycky čas, když s tebou potřebuji mluvit.
Nauč mě, prosím, abych ho měl já taky vždycky,
když ty chceš mluvit se mnou.
Amen.

**Z dětských modliteb,
sesbíraných Irenou Kuželovou,
kazatelkou Jednoty bratrské**

Máme strach, aby naše tělo neprochladlo, neonemocnělo, nezhublo, nepřestalo růst, máme ale taky strach o svou duši?

Kdy může duše prochladnout?

Jeden chlapec měl za to, že tehdy, když sní zmrzlinu, jenže duše se zachladí, když přestaneme mít rádi.

Může duše onemocnět?

Jedna holčička myslela, že může dostat příušnice, asijskou chřipku či zánět středního ucha.

Jenže duše může onemocnět jedině na hřích.

Může duše zhubnout?

Hubne-li tělo, člověk slábne, zívá, a váží-li se, pak jenom v lyžařských botách, protože se bojí, aby moc nezhubl a váha neukázala, jak moc je hubený.

Chudne-li duše, znamená to, že se člověk nesytí modlitbou, svatou večeří Páně a jeho tělo je jak tenký proutek.

Může duše růst?

Chce-li člověk vyrůst, cvičí, běhá, polyká vitamíny, napíná záda na žebříku, obouvá si boty na vysokých podpatcích. Ale ani tak neroste tělo do nekonečna.

Učíme-li se o Pánu Ježíši, naše duše roste pořád.

Přeložil Emil J. Havlíček

Hádanka

Co to je? Když to někomu dáš, tak ti to přesto zůstane.

(Odpověď se dozvíte na str. 13.)

Z. S.

Máte, děti, rády akční příběhy? Takové ty, kde se pořád něco děje, dobro bojuje se zlem, v jednu chvíli už všechno vypadá beznadějně, ale nakonec to skončí šťastně? Člověk se bez dechu dívá na filmové plátno nebo hltá stránky knížky, vše prožívá se svým hrdinou a nemůže se dočkat happy endu.

Přesně takový je i pašijový příběh – tedy události velikonočního týdne. Nevěříte? Tak si jej přečtete a zjistíte, že je v něm opravdu všechno: oslavování hrdiny i jeho nespravedlivé odsouzení, přátelství i zrada, věrnost i selhání, soucit i krutost, smutek i radost. Ke konci se zdá, že vše je ztraceno, ale náš hrdina vstává z hrobu, je vzkříšen a vítězí na celé čáře.

I tak se můžeme na Velikonoce dívat. Neměli bychom však zapomenout na to nejdůležitější, na podstatu celého příběhu. Proč se to všechno stalo a co to pro nás znamená? Nad kým nebo nad čím Ježíš Kristus zvítězil? Neporazil ani Piláta ani Římany, jak mnozí Židé doufali, neporazil ani velekněze. Pán Ježíš zvítězil nad mnohem větším a mocnějším nepřítelem - nad smrtí. A co víc - Bůh nevzkřísil jen jeho, ale nabízí vzkříšení nám všem, takže nikdo se již nemusí bát smrti. Uznejte, který akční hrdina tohle dokáže?

Jana Krajčíříková

1. Nazaret
2. Jericho
3. Kafarnaum
4. Hebron
5. Jeruzalém
6. Cesarea
7. Kána
8. Betlém
9. Naim
10. Batánie

Toto je deset názvů měst v Palestině z doby, kdy tam žil Ježíš Kristus. Napište si na papír pod sebe číslice od jedničky do desítky. Pak si seznam měst třikrát dobře přečtete, zakryjte si názvy papírem a zkuste je napsat v tom pořadí, v jakém jsou v předloze. Za správné jméno na správném místě získáte dva body, za správné jméno na nesprávném místě jeden bod. Za nesprávné jméno a za prázdné místo u číslice ovšem žádný bod není. Vyhrává ten, kdo má nejvíc bodů.

Víte to?

Vysvětlete, co je:

- krajáč
- krajíc
- krajan
- krajkář

Správné odpovědi najdete na str. 13.

Z. S.

4. Někdo je starý jako Metuzalém

Přiznám se, že když jsem byla malá, myslela jsem si, že Metuzalém je město (snad proto, že mi to připomínalo Jeruzalém?). Je to však jméno muže, hebrejsky zní Metúšelach, a najdeme ho ve výčtu deseti patriarchů v rodokmenu od Adama po Noema (5. kapitola První knihy Mojžíšovy; Metúšelach je pak zmíněn ve verších 25-27). Jejich jména jsou: Adam, Šét, Enóš, Kénan, Mahalalel, Jered, Honech, Metúšelach, Lámech, Noe. O většině

z těchto mužů se toho z Bible mnoho nedozvíme, u všech je však uveden věk, kterého se dožili. A ten je vskutku pozoruhodný. Skoro všichni žili zhruba 900 let a Metúšelach byl nejstarší – zemřel, když mu bylo 969 let! Teď již jistě chápete, proč se o člověku, jenž se dožil velmi vysokého věku, říkává, že je starý jako Metuzalém.

Byli skutečně první lidé tak staří? Vědci tuto otázku vysvětlují tak, že dříve se označení „rok“ používalo i ve smyslu měsíců, někdy dokonce i dnů. A je pravda, že pokud bychom údaj o věku Metúšelacha považovali za počet měsíců, vyšlo by nám, že zemřel v 81 letech. To je i tak věk pozeňnaný, nicméně pro člověka pravděpodobnější než skoro celé tisíciletí.

Ať to bylo jakkoliv, přeji nám všem, milé děti, aby naše životy, nezávisle na své délce, byly především naplněné a šťastné.

14. Jitrocel

Rod jitrocel (*Plantago*) zahrnuje přibližně 250 až 300 druhů, které rostou takřka po celém světě, jen výjimečně však v tropech, kde pouze v horských a vysokohorských oblastech. Je to hlavně evropský rod, který se rozšířil po celém světě; americký lidový název „stopy bílého muže“ pochází od Indiánů, protože semena jitrocelu roznášeli kolonizátoři na podrážkách bot. Do čeledi jitrocelovitých (*Plantaginaceae*) patří také např. hledík, lnice nebo náprstník. Často rostou na vlhčích lokalitách, kde prosakuje spodní voda.

Jitrocel prostřední (*Plantago media*) je vytrvalá bylina, 10-50 cm vysoká, s přízemními listovými růžicemi. Má listy s 5 až 9 žilkami, stvoly pevné, v počtu 3 až 7 v jedné růžici, květní klasy husté, válcovité, mnohem kratší než stvol. Květy bělavé se světle fialovými tyčinkami, voní. Kvete od května do srpna. Najdeme je na loukách, trávnicích, při okrajích cest, křovin a lesů, v sadech, na stráních, vzácněji na rumišťích a železničních náspech. Uchytí se na půdách vlhčích, s vyšším obsahem živin, hlinitých až hlinitopísčítých, zásaditých. V České republice roztroušeně až hojně, nejčastěji v nížinách a pahorkatinách, byl nalezen však i ve vyšších horských polohách. Celkově roste v Evropě vyjma nejsevernějších a nejižnějších oblastí, byl zavlečen do Ameriky, Austrálie, do Tichomoří a na Nový Zéland. Rostlinu lze v léčitelství použít stejně jako jitrocele kopinatého.

Jitrocel kopinatý (*Plantago lanceolata*, na obrázku) je trsnatá trvalka dorůstající cca 30 cm, zpravidla s několika přízemními růžicemi. Listy přízemní růžice jsou vystoupavé až vzpřímené, kopinaté, s 5 až 7 souběžnými žilkami. Stvoly přímé až obloukovité, výrazně žlábkaté, bělavě chlupaté, v počtu 3 až 15 na jedné rostlině. Klasy květů husté, válcovité až kulovité, hnědé s bílými tyčinkami a žlutým prašníkem; objevují se od května do října. Roste na loukách, mezích, pastvinách, slunných stráních, podél cest, na rumišťích, v zahradách. Půdy musejí být vlhčí, hlubší, zásadité až neutrální, vyskytuje se však i na stanovištích písčítých, štěrkovitých a kamenitých. U nás hojný od nížin až po vrcholy hor, celkově roste v Evropě včetně Islandu, dále v Malé Asii a v severních oblastech Afriky, rozšířil se do mnoha dalších částí světa včetně Ameriky. Již od antiky je znám jeho

použití v léčitelství; sbírá se list, který je velmi náročný na sušení, a proto je lépe vyrobit z něj (prosypáním cukrem) sirup. Droga obsahuje slizové látky, enzymy, trísloviny, pektiny, saponiny, vitamín C, kyselinu křemičitou, soli draslíku a vápníku. Užívá se jako hojivý prostředek, dále uvolňuje hleny a upravuje stolicí. Nálevem lze příznivě ovlivnit bronchitidu nebo tuberkulózu a stejně tak jej lze použít i při zánětech očí. Na hojení ran se osvědčilo použití čerstvých rozmačkaných listů, kdy se má zprvu použít jitrocele většího a teprve po částečném zhojení jitrocele kopinatého, který rány „zaceluje“. Žvýkaná semena jitrocele snižují hladinu cukru v krvi, ze semen se také připravuje sliz, který se užívá jako projímadlo. Jitrocelová mast (připravená nejlépe z jitrocele většího) hojí vředy, naběhlé žíly, záněty, popáleniny apod. Obklady z jitrocele většího hojí bércové vředy. Jitrocelová šťáva vkápnutá do uší zabraňuje bolestem uší, zvláště při pobytu na studeném vzduchu.

Jitrocel černavý (*Plantago atrata*) je jeden z nejmenších druhů jitrocelů, dorůstá asi jen 5-20 cm. Listy tvoří přizemní růžici, květy jsou uspořádány v kulovitě vejčitém klasu a objevují se mezi červnem a srpnem. Nejlépe se mu daří ve vysokohorském prostředí, u nás se nachází tedy velmi vzácně (např. v pohoří Hrubého Jeseníku). Má rád vápnitě půdy.

Petra Štěpánová

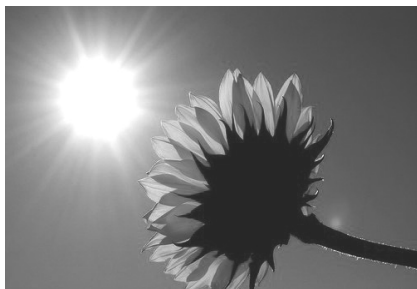

Slunce

Slunce vstává do růžova,
mlha v náručí je chová,
stoupá vzhůru, svítí
na sedmero kvítí,

na hory a na jezera,
celý den až do večera,
než se do červánků
uvelebí k spánku.

Konvalinka

Konvalinka, lesní žínka,
zvonky má a nezacinká,
nikdy nezazvoní,
ale tolik voní!

Ještě nežli vzpřímila se
jako k tanci, útlá v pase,
lesní žínka bílá
pod lupenem snila.

Třešeň

Jak je krásně v celém kraji!
Třešně si už začínají
snítky bílých poupat
pod oblaky houpat.

A když vítr vůni zvedne
od větvíčky neposedné,
květy polehýnce
tančí na třešince.

To zvláštní slovo v nadpisu není původem české. Připutovalo k nám z řečtiny a znamená „bezejmenný, neznámý“. Řeknete si: „To není možné. Každý člověk na světě má přece nějaké jméno.“ Ano, má. Ale jsou lidé, kteří někdy chtějí své jméno zatajit. Pošlou třeba někomu dopis nebo zprávu prostřednictvím internetu, ale nakonec místo svého jména napíšou smyšlené slovo, třeba „Piráť“ nebo zkratku „N. N.“ či „X. Y.“. Proč to dělají? Chtějí například adresátovi ublížit, pomstít se, vyhrožují mu, ale nepřejí si, aby věděl, kdo to píše. To je velice ošklivé jednání. Když se nám něco na druhých nelíbí, máme jim to statečně a v dobrém povědět. Myslíte si, že opravdu nikdo nezná jméno toho, kdo se skrývá za nějakou přezdívku nebo zkratku? Ví to přece Pán Bůh, před kterým se nedá nic skrýt. A on se nás jednou bude ptát, proč jsme chtěli zůstat neznámí, když jsme ubližovali druhým.

Zdeněk Svoboda

Vtipné konce

Doplňte následující věty a pošlete nám je do redakce (poštou nebo e-mailem – adresu najdete na str. 2). Ty nejbystřejší a nevtipnější uveřejníme.

Pavel spadl z kola, protože...
Zítra nepůjdu do školy, protože...
Dnes nemohu psát, neboť...
Není zamračeno, a proto...
Jenda si hraje na ulici, třebaže...
Půjčil jsem Karlovi nůž, třebaže...
Dal mně pohlevek, ačkoliv...
Snědl jsem ještě jeden rohlík, ačkoliv...
Dnes je teplo, ačkoliv...
Nanosil mamince dříví, přestože...

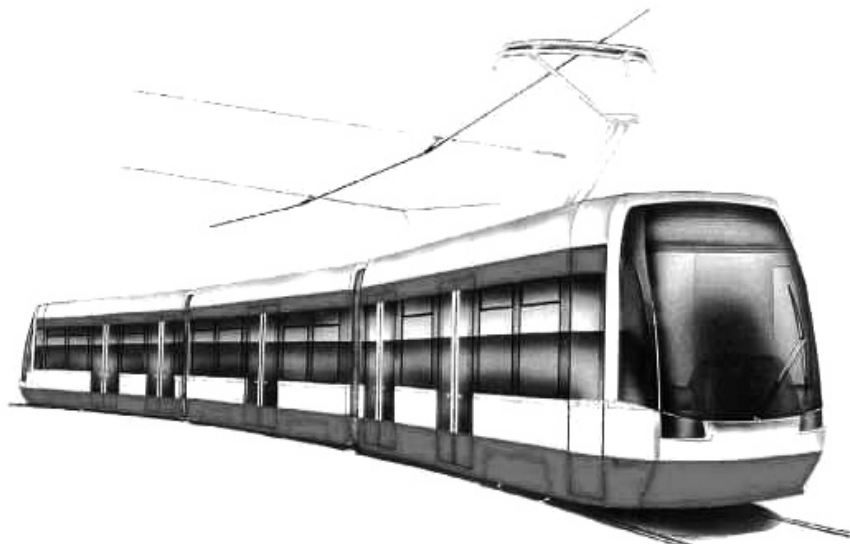
Z. S.

„Holky, pojedte se podívat, už je konečně tady!“ vzrušeně volala Dvaadvacítka, která vyhlížela u vrat do vozovny. Dlouho očekávaný okamžik byl tu – z továrny přijela úplně nová tramvaj – velká, lesklá, moderní, pohodlná... Její starší kolegyně se nahnuly k vratům, až je museli řidiči krotit, jinak by se ani nedostala dovnitř.

Trojka byla také zvědavá, což o to, zároveň však měla obavy. Věděla, že nový vůz má jezdit právě po její trase, a bylo jí jasné, že ona teď už nebude žádná hvězda. „Všichni budou chtít jezdit jen tou novou,“ posteskla si svému řidiči. „Ale neboj, holka, však do šrotu ještě nejdeme,“ chlácholil ji řidič, který už měl také jen pár let do důchodu. „Prosím tě, kdyby všichni jezdili jen novou tramvají, hrozně by se tam mačkali! Za chvíli je to omrzí a uvidíš, jak budou rádi, když pro ně přijedeš. Hlavně musíme jezdit včas a opatrně – to je důležitější než nablýskané plechy.“ Trojka byla svému řidiči vděčná, stejně jí ale nebylo do smíchu.

Příštích pár dní jí navíc dalo zapravdu. Všechno se točilo jenom kolem nové tramvaje. Ve vozovně dostala nejpohodlnější kolej, každý den ji myli a leštili, neustále přijížděli novináři a fotografové... Ostatní tramvaje, snad aby na nich utkvěl alespoň odlesk její slávy, jí všemožně pochlebovaly a snažily

se vetřít do její přízně. Všechny, kromě Trojky. Ta se celého toho ruchu stranila a snažila se dělat svou práci jako dřív.

„Proč se s ní ani nejdeš pozdravit?“ ptala se jí Sedmička. „Vždyť jsem se s ní už pozdravila. Vy se s ní ale „zdravíte“ znovu a znovu každý den celé hodiny a pak máte na trase zpoždění. Je pěkná, to je pravda, ale my jsme taky byly nové a pěkné, na tom není nic tak zvláštního a není to žádná její zásluha,“ odpověděla Trojka.

„Máš pravdu, je to vlastně nafoukaná nána,“ obrátila najednou Sedmička.

„To ale od tebe není moc hezké za zády ji pomlouvat,“ pokárala Sedmičku Trojka a odjela na svou trasu.

Sedmička si jen odfrkla a popojela zase blíž k nové tramvaji, aby jí zašeptala nějakou novou lichotku. Blížil se totiž fotograf a Sedmička doufala, že je na fotce zachytí spolu.

Jana Krajčírříková
(dokončení příště)

Správná odpověď ze str. 4:
ruka.

Správné odpovědi ze str. 6:

Krajáč je velký hrnec.

Krajíc je plátek chleba.

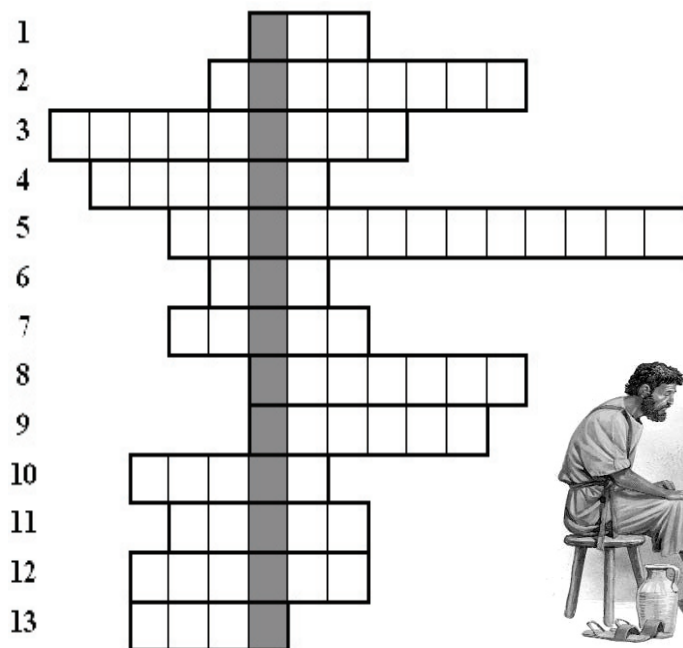
Krajan je ten, kdo pochází z téhož kraje.

Krajkář je výrobce krajek.

Z. S.

Určete slova, která chybí v příběhu o umývání nohou učedníkům (J 13,1-15), a vepište je do doplňovačky. Svě řešení nám pošlete nejpozději do poloviny května, výherce tří knih se dozvíte v čerunové Cestě. Těšíme se také na vaše obrázky!

Bylo před (5) svátky. Ježíš věděl, že přišel čas, aby (9) z tohoto světa k Otcí. Miloval své učedníky a prokázal jim svou (10) až do konce. Když byli u večere a (7) se již rozhodl Ježíše zradit, vstal Ježíš od (11), odložil svrchní (6) a přepásal se lněným (8). Pak nalil vodu do umyvadla a začal učedníkům umývat nohy a (12) je plátnem, jímž byl (2). Když to vykonal, (4) si znovu svůj šat a posadil se. Řekl (3): „Chápete, co jsem udělal? Nazýváte mě Mistrem a Pánem a máte pravdu. Jestliže jsem tedy já, (1) a Mistr, vám umyl (13), pak i vy služte jeden druhému podle tohoto příkladu.“

**Blahopřejeme výhercům soutěže z únorové Cesty
(tajaneka: Uvedení do chrámu):**

Dominik Horák a Matěj Hačecký z Kolína a Lada Ochocká z Kojetína

e D e G e
A - le - lu - ja, a - le - lu - ja,
D e D e D G D e
a - le - lu - ja, a - le - lu - ja.
e D G e a D e
Ó chlap - ci mi - lí, dce - ruš - ky,
e D G e a D e D
Král přeslav - ný, - Král ne - bes - ký pře - mo - hl
e C e D G D e
pek - lo na - vždy - ky. A - le - lu - ja.

2. Aleluja, ...

A po sobotě první den
vidíme skupinu tří žen.
Spěchají k hrobu z města ven.
Aleluja.

3. Aleluja, ...

Vede je Maří z Magdaly,
dvě jiné se k ní přidaly,
by mastmi tělo mazaly.
Aleluja.

4. Aleluja, ...

V bělostném rouchu anděl sám
ukázal se těm třem ženám:
V Galilej předejde vás Pán!
Aleluja.

5. Aleluja, ...

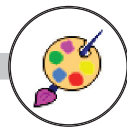
Ty ženy k bratřím spěchaly,
učedníkům vše hlásaly,
že anděl kámen odvalil.
Aleluja.

6. Aleluja, ...

Opustil hrobu vězení,
Pán Ježíš, Král náš vítězný.
Ať všude jeho chvála zní.
Aleluja.

(Píseň č. 330 ze Zpěvníku CČSH)

Tentokrát děkujeme za obrázky dětem z Kolína: Jakub Paznocht (9 let) se nechal inspirovat vyprávěním o Kainu a Ábelovi v minulém čísle; Klára Foffová (9 let) nakreslila Ježíšův příjezd do Jeruzaléma na oslátku a Kryštofek Mareš (7 let) nám poslal obrázek Ježíše na kříži.